

Sosiaali- ja terveysministeriö/
kirjaamo
kirjaamo@stm.fi

03.04.2019

Viite: STM018:00/2019 ja STM/597/2019

**Asia: AKAVAN SAIRAANHOITAJAT JA TAJA RY:N LAUSUNTO ESITYKSESTÄ
VALTIONEUVOSTON KUDOSASETUKSEN MUUTTAMISEKSI**

Akavan sairaanhoitajat ja Taja ry kiittää mahdollisuudesta lausua esityksestä valtioneuvoston kudosasetuksen (594/2001) muuttamiseksi ja kannattaa esitystä muutamin huomioin.

Kudosasetuksen muutokset koskevat 2 ja 3 §. Muutoksen perustelut ovat kattavat ja hyvät. Tiedetään, että psykiatrian erikoislääkärit ovat varsin kuormittuneita. Kudosasetuksen perusteluissa onkin huomioitu mahdollisuus käyttää muita soveltuvan koulutuksen ja riittävän kokemuksen omaavia sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä, psykososiaalisten seikkojen arviointiin. Näihin lukeutuvat esimerkiksi sosiaalityöntekijät ja psykologit. Akavan sairaanhoitaja ja Taja ry kannattaa esitystä.

Alaikäisen tai vajaakykyisen arvioinnissa 3 §:n momenttiin 6 on kirjattu luovutuksen vapaaehtoisuudesta ja ettei siihen liity taloudellisen edun hankkimista tai tarjoamista. Akavan sairaanhoitajat ja Taja esittää, että luovutuksen vapaaehtoisuus ja että luovutukseen ei liity taloudellista etua tai sen tarjoamista kirjataan 3 §:n momenttiin 5, mikäli lastenpsykiatriin, nuorisopsykiatrian tai psykiatrian erikoislääkärin lausuntoa ei tarvita.

Akavan sairaanhoitajat ja Taja esittää, että kudosasetukseen lisätään alaikäisen itse allekirjoittama suostumus irrottamiseen, mikäli hän on ikäänsä ja kehitystasoonsa nähden kykenevä päättämään asioistaan ja ymmärtänyt saamansa selvityksen toimenpiteen merkityksestä sekä mahdollisuudesta perua antamansa suostumus ilman syytä.

Akavan sairaanhoitajat ja Taja ry kannattaa kudosasetuksen tavoitetta luoda yhtenäinen toimintamalli kansallisesti. Perusteluissa jää epäselväksi, mikä taho vastaa lausuntomallin ja kaavakepohjan suunnittelusta ja sen käyttöönotosta.

Taloudellisen edun hankkiminen ja tarjoaminen ovat haasteellisia selvitettäviä sekä psykiatrille että erikoislääkärille. Voidaanko luovuttaja tai huoltaja tai muu laillinen edustaja velvoittaa allekirjoittamaan luovutuksen vapaaehtoisuuden lisäksi, että luovutukseen ei liity taloudellista etua tai sen tarjoamista?

Vajaakykyisen määritelmä kudosasetuksessa jää epäselväksi.

Helena Vertanen
puheenjohtaja

Kukka Junno
toiminnanjohtaja